

ОБ'ЄДНАНА ГРОМАДА – НОВА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ

З 2014 року в Україні впроваджується реформа місцевого самоврядування та децентралізація владних повноважень. Це комплексна реформа, яка впливає на якісні зміни у всіх сферах життя людини.

Щоб бути ефективною, будь-яка реформа потребує активної підтримки людей. Підтримка є тоді, коли ми зрозуміємо, як реформа торкається кожного з вас як зміниться якість вашого життя і яке майбутнє забезпечить для вас і ваших дітей.

У цій брошурі ви знайдете відповіді на те, чому важливо ставати активними учасниками реформи, як вона працює, і яких вже на сьогодні досягнуто результатів.

Сподіваємося, ця інформація допоможе вам більше дізнатися про реформу.

Що маємо сьогодні?

Кожного дня ви стикаєтеся з певними труднощами: відсутність можливості працевлаштування, низький рівень медичного обслуговування, черги і плутанина з довідками, проблеми з питною водою, занедбані дороги, холодні класи в школах тощо. Це виклики, які стоять перед всіма нами.

Проте, хтось звинувачує в цих проблемах місцеву владу, хтось – державу, хтось виїхав за кордон на заробітки.

А хтось бере вирішення проблем у свої руки, скориставшись можливостями децентралізації! Ситуацію змінити можна і потрібно це робити вже зараз.

Чи можна змінити ситуацію?

За всі роки незалежності, лише починаючи з 2014 року села, селища і міста отримали шанс докорінно змінити життя в своїй громаді. Цим шансом є реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади. Зокрема – можливість добровільного об'єднання територіальних громад.

Чому складно щось змінити без об'єднання в громаду?

Саме по собі об'єднання в громаду не є метою реформи. Мета – створити комфортні умови для життя та самореалізації кожної людини у своїй громаді.

Для цього децентралізація створює такі умови, при яких кожна громада буде спроможною вирішувати питання місцевого значення:

ремонтувати
і будувати дороги

створювати умови
для дозвілля людей

управляти школами
та дитячими садочками

надавати якісні
медичні послуги

забезпечувати надання
адміністративних послуг
(на своїй території якнайближче
та якнайзручніше для людей)

залучати інвестиції
та створювати нові
робочі місця

Що потрібно, щоб громада була здатною це зробити:

якісні кадри

фінанси

*територія
та місцеві ресурси*

повноваження

Кадровий склад сільської, селищної чи міської ради повинен здійснювати ефективне управління територією та ресурсами громади. Погодьтеся, що у невеличкому населеному пункті, в якому проживає від 100 до 1000 людей, забезпечити ефективне управління складно, в першу чергу через брак кадрового і фінансового ресурсу.

Зверніть увагу! Штат такої сільської чи селищної ради – всього кілька осіб: голова, секретар, землеупорядник, бухгалтер.

Зверніть увагу! Більшість коштів бюджету сільської ради йде тільки на заробітну плату працівників ради, а коштів на дорогу, ремонт школи чи садочку – не вистачає!

Проте багатьох місцевих голів громад це влаштовує. Чому?! Тому що зарплату платять, а робити нічого не потрібно. Але що з цього людям, які живуть в такому населеному пункті?

Гімназія Романівської ОТГ Житомирської області

Як об'єднання в громаду може змінити ситуацію? Об'єднана громада отримує низку переваг.

1

Отримує ті ж самі можливості наповнення свого бюджету і повноваження, що і міста обласного значення або районного. Це означає, що громада самотужки, без втручання районної та обласної влади формує свій бюджет та сама вирішує, скільки і куди спрямувати коштів. За таких обставин громада стає зацікавленою розширювати можливості наповнення місцевого бюджету.

2

Отримує фінансову підтримку від держави на розвиток своєї інфраструктури (тільки у 2018 році така підтримка складає 1,9 млрд грн).

3

Формує виконавчий комітет з таких кадрів і відділів, які зможуть управляти і працювати на розвиток різноманітних сфер громади.

4

Має можливість скористатися підтримкою, в тому числі і фінансовою, від проектів міжнародної технічної допомоги. Наприклад, будівництво і облаштування Центру надання адміністративних послуг.

**Опорна школа
Солонянської ОТГ
Дніпропетровської області**

**Мобільний ЦНАП
Славутської ОТГ Хмельницької області**

5

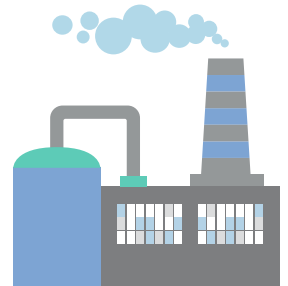
У об'єднаній громаді з'являються всі можливості для того, аби спільно з мешканцями громади напрацювати стратегічні напрямки розвитку, чіткий план реалізації нагальних завдань, які назріли в громаді. Мешканці також можуть і повинні контролювати обрану місцеву владу на скільки вона виконує напрацьований спільний план дій.

6

Об'єднана громада стає привабливою територією для потенційних інвесторів, які можуть відкрити в громаді певне виробництво, тим самим створивши нові робочі місця. А це, в свою чергу, забезпечить зростання надходжень до місцевого бюджету, а отже – зростання можливостей вирішити ті питання, які не вирішували роками в громаді.

7

Об'єднаній громаді держава делегує низку повноважень: у сферах освіти, охорони здоров'я, адміністративних, соціальних послуг, житлово-комунального господарства, культури тощо. Це означає, що у цих сферах громада сама приймає рішення, які вважає за потрібне, та реалізовує їх, маючи на це в бюджеті кошти.

**Пожежна частина
Святовасилівської ОТГ Дніпропетровської області**

**Дитячий садок
Княгининівської ОТГ Волинської області**

Чому важливо об'єднуватися за Перспективним планом формування територій громад області?

Перспективний план формування територій громад області є комплексним баченням ефективного об'єднання громад, при якому кожна громада буде спроможною вирішувати питання місцевого значення.

За умов об'єднання громади в рамках Перспективного плану, держава надає такій громаді фінансову підтримку для розвитку її інфраструктури.

Дотримання Перспективного плану є запорукою того, що жодна з громад, незалежно від свого рівня спроможності, не залишиться поза увагою реформи і на рівні з усіма отримає нові можливості для розвитку.

Дорожня техніка Широківської ОТГ Запорізької області

Чи знаєте ви, що:

В Україні створено більше **700 об'єднаних територіальних громад**.
Бюджети новостворених громад зросли у 4 - 7 разів.

**Футбольне поле
Єрківської ОТГ Черкаської області**

**Пожежна техніка
Веселівської ОТГ Запорізької області**

За три роки реформи реалізовано більше 5000 тисяч інфраструктурних проектів. Об'єднані громади активно ремонтують і будують нові дороги, водогони, будівлі шкіл, дитячих садків, медичних закладів, закуповують комунальну техніку і нове шкільне, медичне обладнання, шкільні автобуси, будують житло для працівників бюджетної сфери, залучають інвестиції у розвиток та створюють нові робочі місця, запроваджують одноразову грошову допомогу при народженні дитини поряд з тим, що і держава надає таку допомогу.

На території об'єднаних громад працюють центри надання адміністративних послуг, поліцейські станції, центри безпеки, до складу яких входять пожежна безпека та екстрена медична допомога, центри первинної медико-санітарної допомоги, стоматологічні кабінети тощо.

Григорій Ванзуряк

**Глибоцький селищний голова
(Глибоцька об'єднана тери-
торіальна громада),
Чернівецька область**

Децентралізація, яку впроваджує Уряд, є новою філософією розвитку країни. Природньо - для багатьох все нове викликає певні сумніви. Але Глибоцька громада серед тих, хто не побоявся змін, і не прогадала. Те, що вчора здавалося недосяжним – сьогодні в наших руках. Кожна об'єднана громада відновлює і будує нові дитячі садки, школи, амбулаторії, дороги, водогони, створює центри надання адміністративних послуг. Реформа вдихнула в села нове життя.

Олександр Корінний

**Новоукраїнський міський
голова (Новоукраїнська об'єд-
нана територіальна громада),
Кіровоградська область**

Коли Володимир Гройсман заявив, що Уряд бере курс на децентралізацію, мало хто в це вірив. Реформа дуже складна. Пройшло всього три роки і ми бачимо, що слова влади співпадають з діями. Формування спроможних громад, фінансова децентралізація, бюджетна автономія громад, повноважність громад управляти важливими сферами життєдіяльності – те, що створило можливості розбудови територій. І Новоукраїнська громада є яскравим підтвердженням цього.

Анатолій Кулик

Байковецький сільський голова (Байковецька об'єднана територіальна громада), Тернопільська область

Щоб пояснити суть децентралізації, треба відповісти на те, що є важливим для людини? Важливими є сприятливі умови для самореалізації кожного, незалежно від місця проживання: якісні медичні, освітні, адміністративні, соціальні, комунальні послуги. Наближення цих послуг належної якості до людей можна лише через ефективне місцеве самоврядування. Все це в комплексі і забезпечує децентралізація. Кожен може відвідати Байковецьку громаду і переконатися в цьому.

Анатолій Душко

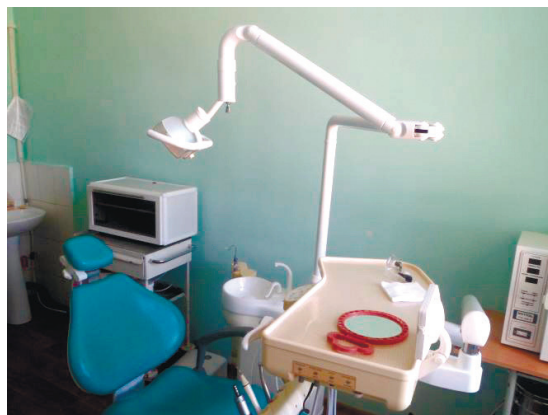
Баранівський міський голова (Баранівська об'єднана територіальна громада), Житомирська область

Децентралізація Баранівській громаді дала можливості для розвитку і докорінно змінила все. Бюджет зріс у кілька разів. Тепер тут вирує життя. Людям що потрібно? Робота, щоб їхні діти отримували конкурентну освіту, щоб професійний лікар доглядав за їх здоров'ям, і все решту, що забезпечує гідне життя. Ми скористалися шансом, об'єдналися і з кожним днем наближаємося до мети – будуємо своє сьогодення і майбутнє.

Спорткомплекс
Тячівської ОТГ Закарпатської області

Стоматологічний кабінет
Кочубеївської ОТГ Херсонської області

Стоматологічний кабінет
Пришибської ОТГ Полтавської області

Футбольне поле Єрківської ОТГ Черкаської області

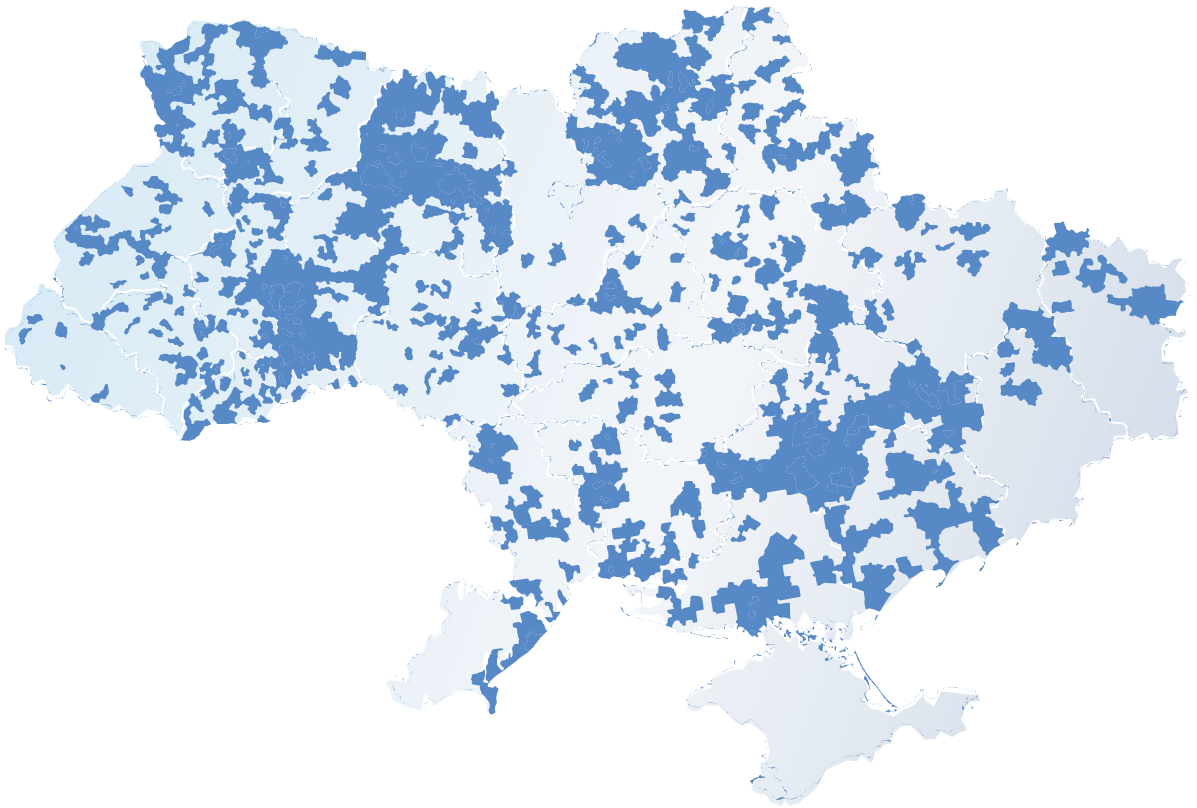
Асфальтована дорога
Іванівської ОТГ Чернігівської області

Дорожня техніка Тростянецької ОТГ
Сумської області

Більше інформації про життя об'єднаних територіальних громад
шукайте на сайті www.decentralization.gov.ua.

В Україні
понад 700
об'єднаних громад
(позначені синім кольором)